



Nils Andreas Rustad
Rustadgutua 82
2850 Lena

Saksbehandler, innvalgstelefon
Marie-Louise Olsen, 61 26 60 76

Torsæterkampen NR - Avslag - Snøskuterkjøring til Rausteinshytta for service til skiturister - Røde Kors Hjelpekorps

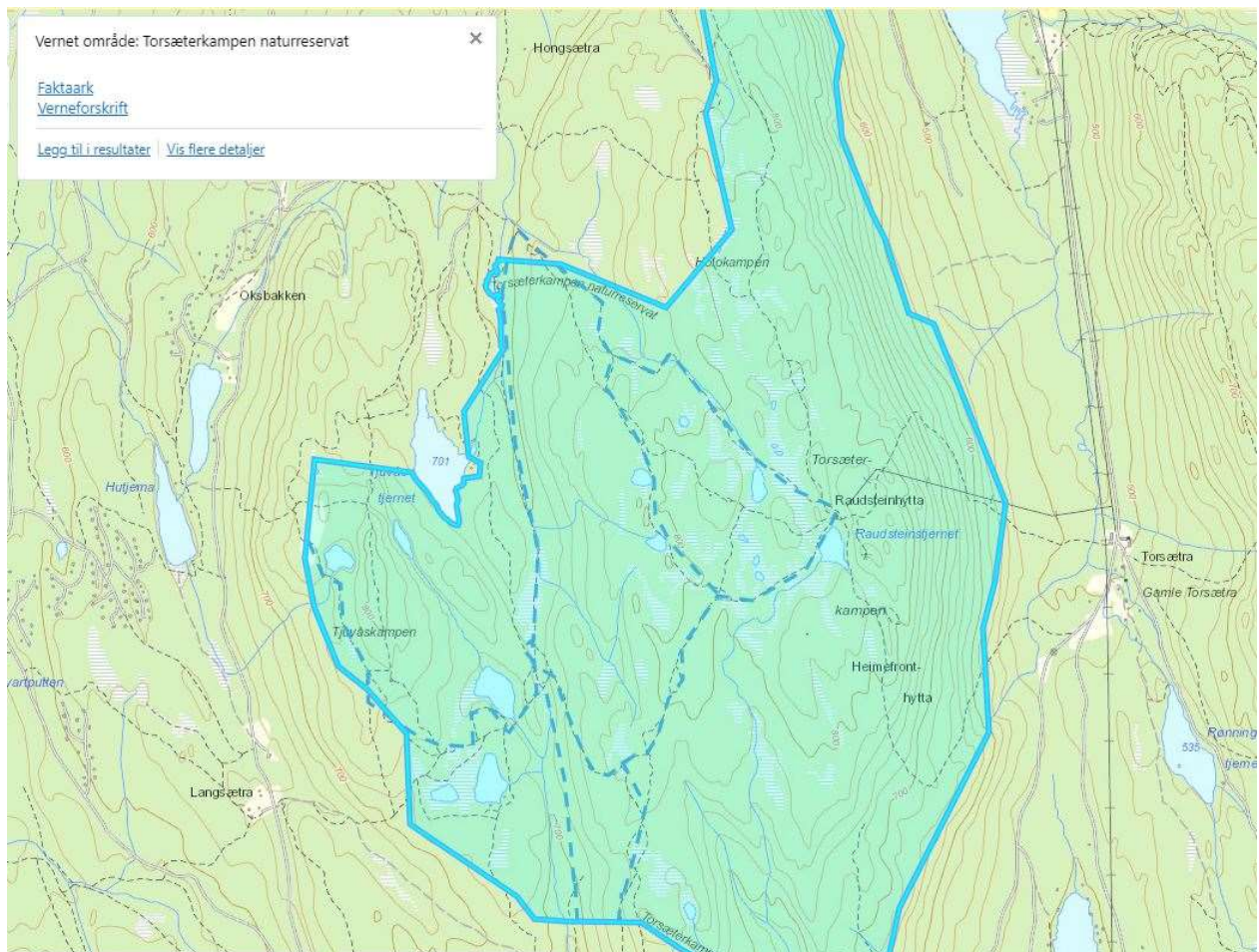
Med hjemmel i verneforskrift for Torsæterkampen NR § 5 a avslår Statsforvalteren søknaden om snøskuterkjøring til Rausteinshytta for å yte service til skiturister. Dette begrunnes med at tiltaket fører til økt motorisert ferdsel og unødig forstyrrelser i et sårbart naturreservat, og samtidig strider mot vernevedtakets formål.

Søknad

Statsforvalteren viser til Østre Toten Røde Kors Hjelpekorps v/korpsleder Henry Stabekk sin søknad mottatt på e-post, datert 31. mars 2022. I søknaden ønskes det tillatelse for bruk av snøskuter i eksisterende skiløyper i Torsæterkampen naturreservat for å yte bedre service til skiturister, samt å være mer sentralt plassert i forhold til henteoppdrag for AMK.

Hjelpekorpsset ønsker å oppholde seg på Rausteinshytta som ligger i Torsæterkampen NR i vinterferieuka og påskeuka og helgene mellom disse to ferieukene. Det opplyses at brannsjefen ved brannvesenet ser tiltaket som positivt, med hensyn til beredskapen i området. Det opplyses i tillegg at de som har ansvaret for skiløypene har gitt tillatelse til å kjøre i, eller der det er mulig ved siden av løypetraseen.

I søknaden går det fram at Østre Toten Røde Kors Hjelpekorps har etablert en vaktstasjon ved Torsetra i alm. lodd nn. 3 i Østre Toten kommune.



Blå polygon = utsnitt av Torsæterkampen NR. Stipla linjer = Skiløyper som fører til Rautsteinshytta

Lovgrunnlag

Torsæterkampen naturreservat ble opprettet 25. januar 2013 og har som formål å bevare et relativt stort skogområde med stor variasjon i skog- og naturtyper og med forholdsvis store, sammenhengende arealer gammel naturskog, noe som er sjeldent i regionen. Videre er formålet med naturreservatet å bevare et område med særlig verdi for biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, plante- og dyrearter og naturlige økologiske prosesser. Stedvis er det store konsentrasjoner død ved og gode forekomster av sjeldne og sårbare arter av lav, bl.a. huldrestry, og vedboende sopp.

Det må ikke foretas noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse jf. § 3 a. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er også vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse jf. § 3 b og motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, jf. § 5 a.

Verneforskriften for Torsæterkampen naturreservat har ingen spesielle unntaksbestemmelser for snøskuterkjøring for å ha beredskap ved uhell/personskader eller yte service for skiturister, og søknaden må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonshjemmel § 48.

Bestemmelsen sier at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål, og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Begge vilkår må være til stede for at dispensasjon skal kunne gis.



Det følger av naturmangfoldloven § 7, at saken skal vurderes i henhold til prinsippene i lovens §§ 8-12 angående kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), samlet belastning på økosystemet (§ 10), kostnader ved miljøforringelse (§ 11) og miljøforsvarlige driftsmetoder (§ 12).

Statsforvalterens vurdering

Et naturreservat er den strengeste verneformen med hjemmel i naturmangfoldloven. Denne verneformen brukes for å sikre urørt eller tilnærmet urørt natur eller spesielle naturtyper som det er knyttet internasjonale, nasjonale eller regionale verneverdier til. Utviklingen i naturreservatet skal være mest mulig naturstyrt. Stillhet og fravær fra motordur og motoriserte kjøretøy er et av karaktertrekkene ved urørt natur da spesielt av hensyn til dyrelivet. Det er derfor et overordnet mål å begrense omfanget av motorisert ferdsel og forstyrrelser i slike biologiske naturreservater som Torsæterkampen naturreservat til det strengt nødvendige. Områdets største naturverdier er knyttet til forholdsvis store arealer med fuktig, gammel granskog med død ved i forskjellige nedbrytningsstadier. Flere relativt krevende arter er påvist, både typisk gammelskogarter og varmekjære arter. Ved Torsæterkampen naturreservat er det også registrert en rekke sensitive fuglearter. Det fremheves at området blant annet fungerer som levested for lirrype, arten oppholder seg i reservatet også på vintertid.

Naturmangfoldlovens § 8 sier at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal, så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Med bakgrunn i en relativt nylig verneplanprosess, naturfaglige registreringer og fagrapporter, generell kunnskap om sårbarhet og forstyrrelser i området, samt registreringer av naturtyper og arter i tilgjengelige naturbaser, mener Statsforvalteren å ha tilstrekkelig kunnskap gjeldende reservatets biologiske mangfold. I henhold til naturmangfoldloven § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. I saker som denne, hvor naturmangfoldet er berørt, er det ikke tilstrekkelig å vurdere skadevirkningene isolert og kun ut fra et nåtidsperspektiv. Den samlede belastning på økosystemet som helhet må i nåtid og fremtid tillegges vekt, blant annet for å forhindre en gradvis forvitring av leveområder, hvor tiltakene finner sted «bit- for-bit», med risiko for at den samlede belastning blir så stor at det kan få signifikante konsekvenser for arter og naturtypers bevaringsstatus.

Motorferdsel innenfor verneområder er regulert strengere enn det som gjelder ellers i utmark. Det er et nasjonalt mål om at motorisert ferdsel i verneområder skal reduseres til et absolutt minimum, dvs. det som er helt nødvendig. Kjøring tur-retur på såpass mange dager som det er omsøkt medfører samlet sett en god del motorisert ferdsel. Det er gjennom verneplanen imidlertid vurdert at bruk av nødvendig motorisert ferdsel i forbindelse med oppkjøring av eksisterende skiløyper kan tillates etter søknad, jf. egen dispensasjonsbestemmelse i verneforskriften. Slik er det allerede gitt tillatelse, med hjemmel i verneforskriften for reservatet, til å kjøre opp eksisterende skiløyper (kart side 2). Vi har forståelse for at søker ønsker å oppholde seg ved Rausteinshytta for å yte service til skiturister, men det er vår vurdering at dette ikke kan betegnes som nødvendig motorisert ferdsel og at kjøringen vil medføre unødvendige forstyrrelser av dyrelivet i området.

Statsforvalteren vurderer at omsøkte kjøring med snøskuter for å være til stede ved Rausteinshytta i Torsæterkampen NR i en slags beredskap, gjør at totalbelastningen på reservatet kan komme i vesentlig konflikt med vernevedtakets formål og naturmangfoldlovens § 9 «før-vare-prinsippet» tas i bruk. Naturmangfoldlovens §§ 11-12 regnes ikke som relevant i saken.



Det opplyses i søknaden at søker har en vaktstasjon ved Torsetra, denne ligger bare rundt 1,5-2 km i luftlinje unna Rausteinshytta. Vi gjør oppmerksom på at ferdselsbestemmelsene i Torsæterkampen naturreservatet ikke er til hinder for «gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet jf § 6.»

Det er en reel risiko for at flere vil søke om dispensasjon til et slikt beredskapstiltak i andre verneområder dersom det åpnes opp for dette i ett verneområde. Presedensvirkningen av en eventuell dispensasjon til omsøkte tiltak mener Statsforvalteren er problematisk og er tillagt vekt.

Vedtak

Statsforvalteren i Innlandet gir Østre Toten Røde Kors Hjelpekorps **avslag** på søknad om bruk av snøskuter for å yte bedre service/beredskap for skiturister ved Rausteinshytta i Torsæterkampen naturreservat. Dette begrunnes med at tiltaket fører til økt motorisert ferdsel og dermed unødige forstyrrelser i et sårbart naturreservat, i et tidsrom der fugler og dyrelivet er ekstra sårbare for forstyrrelser og samtidig strider mot vernevedtakets formål. Avslaget er gitt med hjemmel i verneforskriften for Torsæterkampen naturreservat § 5 a og i naturmangfoldloven § 48.

Vedtaket kan påklages etter bestemmelsene i forvaltningsloven § 28. Klagefristen er 3 uker fra dette brev er mottatt. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Marie-Louise Olsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Henry Stabekk
ØSTRE TOTEN KOMMUNE

Kloppvegen 10
Postboks 24

2850
2851

LENA
LENA